I

(Mededelingen)

RAAD

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 38/2003

vastgesteld door de Raad op 26 mei 2003

met het oog op de aanneming van Richtlijn 2003/. . ./EG van het Europees Parlement en de Raad van . . . inzake het hergebruik van overheidsdocumenten

(2003/C 159 E/01)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie [1],

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité [2],

Gezien het advies van het Comité van de Regio's [3],

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag [4],

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Het Verdrag voorziet in de totstandbrenging van een interne markt en een stelsel waarmee vervalsing van de mededinging op de interne markt wordt voorkomen. De harmonisatie van de voorschriften en praktijken in de lidstaten inzake de exploitatie van overheidsinformatie draagt bij tot het bereiken van deze doelstellingen.

(2) De ontwikkeling van een informatie- en kennismaatschappij is van invloed op het leven van elke burger in de Gemeenschap, omdat hierdoor onder meer nieuwe manieren van toegang tot en verwerving van kennis worden geboden.

(3) Digitale inhoud speelt een belangrijke rol in deze ontwikkeling. De productie van inhoud heeft in de afgelopen jaren veel nieuwe arbeidsplaatsen opgeleverd en kan dat ook in de toekomst blijven doen. De meeste van deze arbeidsplaatsen ontstaan in kleine, nieuwe ondernemingen.

(4) De overheid verzamelt, produceert, vermenigvuldigt en verspreidt een breed scala van informatie op vele gebieden waarop zij actief is, zoals sociale, economische en geografische informatie, meteorologische informatie, toeristische informatie, informatie over bedrijven, octrooi-informatie en onderwijsinformatie.

(5) Een van de belangrijkste doelstellingen van de totstandbrenging van een interne markt is het scheppen van voorwaarden die de ontwikkeling van de gehele Gemeenschap bestrijkende diensten bevorderen. Overheidsinformatie vormt een belangrijke grondstof voor digitale informatieproducten en -diensten en zal een nog belangrijkere hulpbron worden voor de ontwikkeling van draadloze informatiediensten. In dit verband is een ruime, grensoverschrijdende dekking eveneens van wezenlijk belang. Ruimere mogelijkheden voor het hergebruik van overheidsinformatie zullen Europese ondernemingen onder meer in staat stellen om de mogelijkheden ervan te benutten en bij te dragen tot economische groei en het scheppen van werkgelegenheid.

(6) De verschillen tussen de voorschriften en praktijken in de lidstaten ten aanzien van de exploitatie van overheidsinformatie zijn aanzienlijk, waardoor de volledige exploitatie van het economische potentieel van deze essentiële bron van informatie wordt belemmerd. Een minimum aan harmonisatie van nationale voorschriften en praktijken inzake het hergebruik van overheidsdocumenten is noodzakelijk in gevallen waarin de verschillen tussen nationale regelingen en praktijken of het gebrek aan duidelijkheid een belemmering vormen voor de soepele werking van de interne markt en de voorspoedige ontwikkeling van de informatiemaatschappij in de Gemeenschap.

(7) Voorts zouden nationale wetgevingsactiviteiten waartoe een aantal lidstaten naar aanleiding van de technologische uitdagingen al het initiatief heeft genomen, zonder een minimum aan harmonisatie op het niveau van de Gemeenschap tot aanmerkelijke verschillen kunnen leiden. Het effect van dergelijke verschillen en onzekerheden op het gebied van de wetgeving zal nog duidelijker worden naarmate de informatiemaatschappij, die nu al tot een sterke toename van de grensoverschrijdende exploitatie van informatie heeft geleid, zich verder ontwikkelt.

---

[1] PB C 227 E van 24.9.2002, blz. 382.

[2] PB C 85 van 8.4.2003, blz. 25.

[3] PB C 73 van 26.3.2003, blz. 38.

[4] Advies van het Europees Parlement van 12 februari 2003 (Nog niet verschenen in het Publicatieblad), Gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 26 mei 2003 en besluit van het Europees Parlement van . . . (Nog niet verschenen in het Publicatieblad).

(8) Een algemeen kader voor de voorwaarden voor het hergebruik van overheidsdocumenten is noodzakelijk om te zorgen voor eerlijke, evenredige en niet-discriminerende voorwaarden voor het hergebruik van dergelijk informatie. Openbare lichamen verzamelen, produceren, vermenigvuldigen en verspreiden documenten om hun openbare taak te vervullen. Gebruik van deze documenten om andere redenen is hergebruik. Het beleid van de lidstaten kan verder gaan dan de in deze richtlijn vastgestelde minimumvoorschriften en kan derhalve een uitgebreider hergebruik mogelijk maken.

(9) Deze richtlijn houdt niet de verplichting in het hergebruik van documenten toe te staan. De betrokken lidstaten of openbare lichamen blijven verantwoordelijk voor het besluit om hergebruik al dan niet toe te staan. Deze richtlijn moet van toepassing zijn op documenten die voor hergebruik toegankelijk zijn wanneer openbare lichamen voor informatie licenties verlenen of informatie verkopen, verspreiden, uitwisselen of verstrekken. Om kruissubsidiëring te voorkomen omvat hergebruik tevens het verdere gebruik van documenten binnen de eigen organisatie voor activiteiten die buiten de openbare taak vallen. Activiteiten die niet onder de openbare taak vallen, betreffen in de regel het verstrekken van documenten die uitsluitend worden geproduceerd en gefactureerd op een commerciële basis en in concurrentie met anderen op de markt. De definitie van „document" wordt niet geacht computerprogramma's te bestrijken. De richtlijn bouwt voort op de bestaande toegangsregelingen in de lidstaten en houdt geen wijziging van de nationale regels voor de toegang tot documenten in. Zij is niet van toepassing in gevallen waarin burgers of ondernemingen uit hoofde van de toepasselijke toegangsregeling een document alleen in handen kunnen krijgen als zij een bijzonder belang kunnen aantonen. Openbare lichamen moeten worden aangemoedigd alle documenten in hun bezit voor hergebruik beschikbaar te stellen. Openbare lichamen moeten hergebruik van documenten bevorderen en aanmoedigen, ook van officiële teksten van wetgevende en administratieve aard, in die gevallen waarin het openbaar lichaam bevoegd is om toestemming te verlenen voor het hergebruik ervan.

(10) De definities van „openbaar lichaam" en „publiekrechtelijke instelling" zijn ontleend aan de richtlijnen betreffende overheidsopdrachten (92/50/EEG [1], 93/36/EEG [2], 93/37/EEG [3] en 98/4/EG [4]). Overheidsbedrijven vallen niet onder deze definities.

(11) In deze richtlijn wordt een algemene definitie van de term „document" voorgesteld die aansluit bij de ontwikkelingen in de informatiemaatschappij. Deze definitie bestrijkt voorstelling van handelingen, feiten of informatie — en een bundeling van deze handelingen, feiten of informatie — ongeacht het medium (op papier, opgeslagen in elektronische vorm of als geluids-, beeld- of audiovisuele opname), die in het bezit is van openbare lichamen. Een document dat in het bezit is van een openbaar lichaam, is een document waarvan dat openbare lichaam het hergebruik rechtmatig kan toestaan.

(12) De beantwoordingstermijn bij een verzoek om hergebruik van informatie dient redelijk te zijn en te worden afgestemd op de beantwoordingstermijn bij een verzoek om toegang tot het document overeenkomstig de betrokken toegangsregelingen, teneinde het creëren van nieuwe, samengestelde informatieproducten en -diensten op pan-Europees niveau te stimuleren.

(13) De mogelijkheden tot hergebruik kunnen worden verbeterd door de gevallen te beperken waarin papieren documenten moeten worden gedigitaliseerd of waarin digitale bestanden moeten worden gemanipuleerd om deze compatibel te maken. Openbare lichamen dienen daarom hun documenten in alle reeds bestaande formaten en alle talen, indien mogelijk en passend langs elektronische weg beschikbaar te stellen. Openbare lichamen dienen verzoeken om uittreksels van bestaande documenten positief te beoordelen wanneer aan een dergelijk verzoek met een eenvoudige handeling kan worden voldaan. Openbare lichamen hoeven echter geen uittreksels van documenten te verstrekken wanneer dit een onevenredig grote inspanning vereist.

(14) Bij deze richtlijn wordt erkend dat sommige openbare lichamen geheel of gedeeltelijk zichzelf moeten financieren en van de verkoop van hun documenten afhankelijk zijn om hun overheidstaken doeltreffend te kunnen vervullen. Daarom stelt deze richtlijn openbare lichamen in staat de totale kosten te verhalen die zijn gemaakt om documenten te verzamelen, te produceren, te vermenigvuldigen en te verspreiden, vermeerderd met een redelijk rendement op investeringen. Het voortbrengen omvat ook het creëren en bundelen, terwijl onder verspreiden tevens de ondersteuning van de gebruiker moet worden begrepen. De gemaakte kosten, vermeerderd met een redelijk rendement op het geïnvesteerde bedrag, vormen een bovengrens voor de verlangde vergoeding, daar buitensporige tarieven moeten worden voorkomen. De lidstaten of de openbare lichamen kunnen overeenkomstig de boekhoudkundige beginselen die van toepassing zijn op de betrokken openbare lichamen de meest passende kostenberekeningsmethode kiezen. De in deze richtlijn vastgestelde bovengrens voor de vergoedingen doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten of van de openbare lichamen om lagere of in het geheel geen vergoedingen te verlangen en de lidstaten dienen de openbare lichamen te stimuleren documenten beschikbaar te stellen tegen tarieven die niet hoger zijn dan de marginale kosten van vermenigvuldiging en verspreiding van de betrokken documenten.

(15) Voor de ontwikkeling van een de gehele Gemeenschap bestrijkende informatiemarkt moeten de voorwaarden voor het hergebruik van overheidsdocumenten duidelijk en voor het publiek toegankelijk zijn. Daarom moeten alle voorwaarden voor het hergebruik van de documenten ter kennis van de potentiële hergebruikers worden gebracht. De lidstaten dienen het opstellen van registers van beschikbare documenten, waar passend on line toegankelijk, aan te moedigen om de verzoeken tot hergebruik aan te moedigen en te vergemakkelijken.

---

(1) PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie (PB L 285 van 29.10.2001, blz. 1).

(2) PB L 199 van 9.8.1993, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie.

(3) PB L 199 van 9.8.1993, blz. 54. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie.

(4) PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1.

(16) In sommige gevallen zullen documenten hergebruikt worden zonder dat een licentie wordt overeengekomen. In andere gevallen zal een licentie worden afgegeven waarbij aan het hergebruik door de licentiehouder, voorwaarden worden opgelegd waarin kwesties als aansprakelijkheid, correct gebruik van documenten, het gewaarborgd niet-wijzigen en het erkennen van de bron worden geregeld. Indien openbare lichamen een licentie vereisen voor het hergebruik van documenten, dienen de licentievoorwaarden billijk en transparant te zijn. On line beschikbare standaardlicenties kunnen in dit opzicht eveneens een belangrijke rol spelen. Derhalve dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat standaardlicenties beschikbaar zijn.

(17) De voorwaarden voor hergebruik dienen niet-discriminerend te zijn voor vergelijkbare categorieën hergebruik. Dit belet bijvoorbeeld niet dat openbare lichamen bij de uitoefening van hun openbare taak zonder vergoeding informatie uitwisselen, terwijl andere partijen voor het hergebruik van dezelfde documenten wel dienen te betalen. Dit belet evenmin dat voor commercieel en niet-commercieel hergebruik een verschillende tarifering wordt gehanteerd.

(18) Openbare lichamen moeten bij de vaststelling van de beginselen voor hergebruik de mededingingsregels in acht nemen en exclusiviteitsovereenkomsten tussen henzelf en particuliere partners zoveel mogelijk voorkomen. Met het oog op de verstrekking van een dienst van algemeen economisch belang kan een exclusief recht op het hergebruik van specifieke overheidsdocumenten soms evenwel noodzakelijk zijn. Dit is het geval indien geen enkele commerciële uitgever bereid wordt gevonden de betrokken informatie te publiceren zonder het exclusieve recht daarop te verwerven.

(19) De uitvoering en toepassing van deze richtlijn geschiedt in volledige overeenstemming met de beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen i.v.m. de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ([1]).

(20) Deze richtlijn laat de intellectuele-eigendomsrechten van derde partijen onverlet. De term intellectuele-eigendomsrechten heeft alleen betrekking op het auteursrecht en de naburige rechten (inclusief sui generis vormen van bescherming). Deze richtlijn is niet van toepassing op documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, ingeschreven modellen en merken. Deze richtlijn heeft geen gevolgen voor het bestaan of bezit van intellectuele-eigendomsrechten van openbare lichamen en houdt geen enkele beperking in voor de uitoefening van deze rechten buiten de door deze richtlijn gestelde grenzen. De verplichtingen van deze richtlijn zijn alleen van toepassing als zij verenigbaar zijn met de bepalingen van de internationale overeenkomsten inzake de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, in het bijzonder de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst („de Berner conventie") en de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom („de overeenkomst"). Openbare lichamen dienen evenwel hun auteursrechten op dusdanige wijze uit te oefenen dat hergebruik wordt vergemakkelijkt.

(21) Deze richtlijn geldt onverminderd Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij ([2]), en Richtlijn 96/9/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken ([3]). In deze richtlijn worden de voorwaarden bepaald waaronder openbare lichamen hun intellectuele-eigendomsrechten op de interne informatiemarkt kunnen uitoefenen wanneer zij het hergebruik van documenten toestaan.

(22) De doelstellingen van het voorgestelde optreden zijn de bevordering van de ontwikkeling van op overheidsinformatie gebaseerde informatieproducten en -diensten die de gehele Gemeenschap bestrijken, de intensivering van doeltreffend grensoverschrijdend gebruik van overheidsinformatie door particuliere ondernemingen ten behoeve van informatieproducten en -diensten met toegevoegde waarde, en de beperking van de vervalsing van de mededinging op de communautaire markt. Deze doelstellingen kunnen niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en derhalve, wegens het intrinsieke communautaire toepassingsgebied en de gevolgen van het genoemde optreden, beter op het niveau van de Gemeenschap worden verwezenlijkt. De Gemeenschap kan derhalve maatregelen vaststellen, met inachtneming van het beginsel van subsidiariteit als bedoeld in artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het beginsel van evenredigheid als bedoeld in hetzelfde artikel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken. Het optreden moet voor een minimum aan harmonisatie zorgen en aldus voorkomen dat de bestaande verschillen tussen de lidstaten wat betreft het hergebruik van overheidsdocumenten nog groter worden,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Voorwerp en toepassingsgebied

1. Deze richtlijn stelt een minimumpakket voorschriften vast voor het hergebruik van bestaande documenten die in het bezit zijn van openbare lichamen van de lidstaten.

([1]) PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

([2]) PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10.

([3]) PB L 77 van 27.3.1996, blz. 20.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing op:

a) documenten waarvan de verstrekking een activiteit is die niet valt onder de openbare taak van de betrokken openbare lichamen, als bepaald bij wet of ander bindend voorschrift van de lidstaat of, indien een voorschrift ter zake ontbreekt, als bepaald overeenkomstig de gangbare bestuurspraktijk van de betrokken lidstaat;

b) documenten waarvan de intellectuele-eigendomsrechten bij derden berusten;

c) documenten waartoe de toegang is uitgesloten op basis van de toegangsregelingen van de lidstaten, onder meer wegens:

— de bescherming van de nationale veiligheid (d.w.z. staatsveiligheid), defensie of openbare veiligheid,

— statistisch geheim of handelsgeheim;

d) documenten in het bezit van openbare omroepen of hun dochterondernemingen en van andere lichamen of hun dochterondernemingen ten behoeve van de vervulling van een publieke omroeptaak;

e) documenten in het bezit van onderwijs- en onderzoeksinstellingen, zoals scholen, universiteiten, archieven, bibliotheken en onderzoeksinstituten met inbegrip van, waar toepasselijk, organisaties die zijn opgericht voor de overdracht van onderzoeksresultaten;

f) documenten in het bezit van culturele instellingen, zoals musea, bibliotheken, archieven, orkesten, operahuizen, balletgezelschappen en theaters.

3. Deze richtlijn bouwt voort op de bestaande toegangsregelingen in de lidstaten en houdt geen wijziging in van de nationale regels voor de toegang tot documenten in het bezit van openbare lichamen. De richtlijn is niet van toepassing in gevallen waarin burgers of ondernemingen uit hoofde van de toegangsregeling moeten bewijzen dat zij een bijzonder belang hebben bij de toegang tot de documenten.

4. Deze richtlijn laat het niveau van de bescherming van individuen met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens krachtens de bepalingen van het Gemeenschapsrecht en de nationale wetgeving intact en heeft daar geen enkele invloed op, en houdt met name geen wijziging in van de verplichtingen en rechten in Richtlijn 95/46/EG.

5. De verplichtingen van deze richtlijn zijn alleen van toepassing als zij verenigbaar zijn met de bepalingen van de internationale overeenkomsten inzake de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, in het bijzonder de Berner Conventie en de overeenkomst.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1) „openbaar lichaam", de staat, zijn territoriale lichamen, publiekrechtelijke instellingen, en verenigingen gevormd door een of meer van deze lichamen of een of meer van deze publiekrechtelijke instellingen;

2) „publiekrechtelijke instelling",

iedere instelling die

a) is opgericht met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn; en

b) rechtspersoonlijkheid heeft en

c) waarvan hetzij de activiteiten in hoofdzaak door de staat of zijn territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen worden gefinancierd, hetzij het beheer is onderworpen aan toezicht door deze laatste, hetzij de leden van het bestuursorgaan, het leidinggevend orgaan of het toezichthoudend orgaan voor meer dan de helft door de staat, zijn territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen zijn aangewezen;

3) „document",

a) eender welke inhoud, ongeacht het medium (op papier of opgeslagen in elektronische vorm of als geluids-, beeld- of audiovisuele opname);

b) eender welk deel van een dergelijke inhoud;

4) „hergebruik", het gebruik door natuurlijke personen of rechtspersonen van documenten die in het bezit zijn van openbare lichamen voor andere commerciële of niet-commerciële doeleinden dan het oorspronkelijk doel binnen de publieke taak waarvoor de documenten zijn geproduceerd. De uitwisseling van documenten tussen openbare lichamen uitsluitend met het oog op de vervulling van hun openbare taken is geen hergebruik;

5) „persoonsgegevens", gegevens als gedefinieerd in artikel 2, onder a), van Richtlijn 95/46/EG.

Artikel 3

Algemeen beginsel

De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer het hergebruik van documenten toegestaan is, de voorwaarden van de hoofdstukken III en IV van toepassing zijn.

HOOFDSTUK II

VERZOEKEN OM HERGEBRUIK

Artikel 4

Voorschriften voor de behandeling van verzoeken om hergebruik

1. Openbare lichamen behandelen verzoeken om hergebruik en stellen de verzoeker de documenten ter beschikking voor hergebruik, waar mogelijk en passend langs elektronische weg, of stellen, indien een licentie vereist is, het licentieaanbod aan de aanvrager op binnen een redelijke termijn die strookt met de voor de behandeling van een verzoek om toegang tot deze documenten vastgestelde termijn.

2. Wanneer geen termijnen of andere regels voor de spoedige verstrekking van documenten zijn vastgesteld, zorgen de lidstaten ervoor dat de openbare lichamen een verzoek behandelen en de verzoeker de documenten voor hergebruik verstrekken of, indien een licentie is vereist, het licentieaanbod aan de aanvrager opstellen binnen een termijn van ten hoogste 20 werkdagen na de ontvangst van het verzoek. Voor uitgebreide of ingewikkelde verzoeken kan deze termijn met 20 werkdagen worden verlengd. In dat geval wordt de aanvrager er binnen drie weken na zijn oorspronkelijk verzoek van in kennis gesteld dat de behandeling van zijn verzoek meer tijd zal vergen.

3. In geval van een afwijzende beslissing delen de openbare lichamen de verzoeker de gronden voor de afwijzing van het verzoek mede, waarbij zij zich baseren op de toepasselijke bepalingen van de toegangsregeling in de betrokken lidstaat of de nationale bepalingen die krachtens deze richtlijn en in het bijzonder artikel 1, lid 2, punten a), b) en c), en artikel 3 zijn genomen. Ingeval een afwijzende beslissing gebaseerd is op artikel 1, lid 2, punt b), verwijst het openbare lichaam in zijn beslissing naar de natuurlijke of rechtspersoon bij wie de rechten berusten, indien deze bekend is, of naar de licentiegever van wie het openbaar lichaam het betrokken materiaal heeft verkregen.

4. In elke afwijzende beslissing wordt verwezen naar de rechtsmiddelen die voor de verzoeker openstaan, mocht hij tegen de beslissing in beroep willen gaan.

5. Openbare lichamen die onder artikel 1, lid 2, punten d), e) en f), vallen hoeven niet te voldoen aan de bepalingen van dit artikel.

HOOFDSTUK III

VOORWAARDEN VOOR HERGEBRUIK

Artikel 5

Beschikbare formaten

1. Openbare lichamen stellen hun documenten beschikbaar in eender welk reeds bestaand formaat of eender welke taal, indien mogelijk en passend langs elektronische weg. Dit behelst geen verplichting voor openbare lichamen om documenten te creëren of aan te passen teneinde aan een verzoek te voldoen, of om uittreksels van documenten te verstrekken wanneer dit een onevenredig grote inspanning vereist die verder gaat dan een eenvoudige handeling.

2. Openbare lichamen kunnen op basis van deze richtlijn niet worden verplicht een bepaald soort documenten te blijven produceren met het oog op het hergebruik van deze documenten door een particuliere of publieke organisatie.

Artikel 6

Tariferingsbeginselen

Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verstrekken en het verlenen van toestemming voor hergebruik van documenten niet hoger zijn dan de kosten van verzameling, productie, vermenigvuldiging en verspreiding, vermeerderd met een redelijk rendement op investeringen. De vergoedingen moeten over de desbetreffende berekeningsperiode genomen kostengeoriënteerd zijn en berekend worden overeenkomstig de boekhoudkundige beginselen die op de betrokken openbare lichamen van toepassing zijn.

Artikel 7

Transparantie

De voorwaarden en standaardvergoedingen voor het hergebruik van documenten in het bezit van openbare lichamen worden vooraf vastgesteld en bekendgemaakt, indien mogelijk en passend langs elektronische weg. Het betrokken openbaar lichaam geeft tevens aan met welke factoren rekening zal worden gehouden bij de berekening van vergoedingen voor atypische gevallen.

Artikel 8

Licenties

1. Openbare lichamen kunnen toestemming geven voor het onvoorwaardelijk hergebruik van documenten of kunnen voorwaarden opleggen, indien nodig door middel van een licentie, waarin relevante kwesties geregeld worden. Deze voorwaarden mogen de mogelijkheden tot hergebruik niet nodeloos beperken noch gebruikt worden om de mededinging aan banden te leggen.

2. In de lidstaten waar licenties gebruikt worden, zorgen de lidstaten ervoor dat standaardlicenties het hergebruik van overheidsdocumenten, die aan specifieke licentieaanvragen kunnen worden aangepast, in digitaal formaat beschikbaar zijn en elektronisch kunnen worden verwerkt. De lidstaten sporen alle openbare lichamen ertoe aan gebruik te maken van de standaardlicenties.

HOOFDSTUK IV

DISCRIMINATIEVERBOD EN EERLIJKE HANDEL

Artikel 9

Discriminatieverbod

1. De voorwaarden voor het hergebruik van documenten mogen niet discriminerend zijn voor vergelijkbare categorieën van hergebruik.

2. Indien documenten door een openbaar lichaam worden hergebruikt als basismateriaal voor commerciële activiteiten van dat openbare lichaam die buiten de openbare taak vallen, zijn op de verstrekking van documenten voor deze activiteiten dezelfde vergoedingen en andere voorwaarden van toepassing als die welke gelden voor andere gebruikers.

Artikel 10

Verbod op exclusiviteitsregelingen

1. Het hergebruik van documenten staat open voor alle potentiële marktdeelnemers, zelfs indien één of meer marktdeelnemers reeds op deze documenten gebaseerde producten met toegevoegde waarde exploiteren. Contracten of andere overeenkomsten tussen het openbare lichaam dat deze documenten in bezit heeft en derden mogen geen exclusiviteitsrechten verlenen.

2. Wanneer een exclusief recht echter noodzakelijk is voor het verlenen van een dienst van algemeen belang, dient periodiek, doch in ieder geval om de drie jaar, te worden nagegaan of de redenen daarvoor nog steeds geldig zijn. Exclusiviteitsregelingen die na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn worden gesloten, zijn transparant en worden openbaar gemaakt.

3. Bestaande exclusiviteitsregelingen die niet onder de uitzonderingsregeling van lid 2 vallen, worden aan het eind van het contract of in elk geval uiterlijk . . . (*) beëindigd.

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 11

Uitvoering

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk . . . (**) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 12

Evaluatie

1. De Commissie evalueert de toepassing van deze richtlijn uiterlijk . . . (***) en zendt de resultaten van deze evaluatie, tezamen met voorstellen tot wijziging van de richtlijn, toe aan het Europees Parlement en de Raad.

2. Deze evaluatie heeft met name betrekking op het toepassingsgebied en de gevolgen van de richtlijn, met inbegrip van de mate waarin het hergebruik van overheidsdocumenten is toegenomen, de gevolgen van de toegepaste tariferingsbeginselen, het hergebruik van officiële teksten van wetgevende en administratieve aard en de verdere mogelijkheden om de goede werking van de interne markt en de ontwikkeling van de Europese inhoudsindustrie te bevorderen.

Artikel 13

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 14

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te . . .

Voor het Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*

(*) Vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn.

(**) 18 maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

(***) Drie jaar na de onder (*) bedoelde datum.

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 5 juni 2002 bovengenoemd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad aangenomen ([1]). Het voorstel is gebaseerd op artikel 95 van het Verdrag.

2. Het Europees Parlement heeft op 12 februari 2003 advies uitgebracht, het Economisch een Sociaal Comité op 11 december 2002 en het Comité van de Regio's op 21 november 2002.

3. De Commissie heeft op 19 maart 2003 het Europees Parlement en de Raad een gewijzigd voorstel toegezonden ([2]).

4. De Raad heeft op 26 mei 2003 zijn gemeenschappelijk standpunt vastgesteld overeenkomstig artikel 251 van het Verdrag.

II. DOELSTELLING

Het doel van deze richtlijn is de vaststelling van een minimum aan gemeenschappelijke voorschriften, om ervoor te zorgen dat op de Europese informatiemarkt voor alle deelnemers dezelfde basisvoorwaarden gelden voor hergebruik van overheidsdocumenten, dat de voorwaarden voor hergebruik transparanter worden en er een einde komt aan ongerechtvaardigde marktverstoringen. De mate van harmonisering is vrij bescheiden en laat de nationale regels inzake toegang tot openbare informatie en de in de lidstaten bestaande niveaus van gegevensbescherming intact.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

Het gemeenschappelijk standpunt onderschrijft de algemene doelstelling van het door de Commissie ingediende voorstel en, in het algemeen, de voorgestelde middelen om die doelstelling te verwezenlijken.

De formulering van de tekst van het voorstel is tijdens bespreking in de Raad evenwel gewijzigd. Ook is met het oog op meer duidelijkheid en gebruikersvriendelijkheid de volgorde van de artikelen en de overwegingen gewijzigd. Met name op de volgende belangrijke punten verschilt het gemeenschappelijk standpunt van het Commissievoorstel.

1. In het gemeenschappelijk standpunt is de titel van het richtlijnvoorstel gewijzigd door de verwijzing naar commerciële exploitatie te schrappen; zulks is ook in de tekst van de richtlijn zelf gebeurd, tenzij de verwijzing in bepaalde gevallen nodig is. De Raad is van oordeel dat de term „hergebruik" zowel op commerciële als niet-commerciële exploitatie van toepassing is, zoals aangegeven in artikel 2.

2. Het gemeenschappelijk standpunt houdt een wijziging van artikel 1 in; er worden twee nieuwe leden toegevoegd die het toepassingsgebied van de richtlijn nader omschrijven, in die zin dat met de richtlijn de regels in de lidstaten voor toegang tot documenten die in het bezit zijn van openbare lichamen, niet gewijzigd worden en ook de bescherming van individuen met betrekking tot het persoonsgegevens onverlet worden gelaten. In laatgenoemd lid wordt de inhoud van artikel 1, lid 2, onder c), van het oorspronkelijke Commissievoorstel overgenomen. De Raad achtte het ook dienstig om aan de tekst toe te voegen dat documenten die al op basis van de toegangregeling van een lidstaat uitgesloten zijn, uitdrukkelijk van het toepassingsgebied van de richtlijn uitgezonderd worden. Die punten worden in overweging 9 verder verduidelijkt.

([1]) PB C 227 van 24.9.2002, blz. 382.

([2]) Nog niet verschenen in het Publicatieblad.

3. In artikel 2 schrapte de Raad de definitie van „algemeen toegankelijk document", aangezien dit in de richtlijn, die over hergebruik en niet over de toegang tot documenten gaat, tot onnodige verwarring zou leiden. De basisgedachte van deze definitie is overgebracht naar artikel 1, lid 3, van het gemeenschappelijk standpunt, dat een onderscheid wil maken tussen de begrippen toegangsrechten (bevoegdheid van de lidstaten) en het hergebruik van reeds toegankelijke documenten. Voorts is de definitie van „hergebruik" verder uitgewerkt om dubbelzinnigheden te vermijden in verband met de uitwisseling van documenten tussen openbare lichamen met het oog op de vervulling van hun openbare taken. De definities van de richtlijn zijn in de nieuwe overwegingen 10 en 11 nader verduidelijkt.

4. Artikel 3 van het voorstel, dat betrekking heeft op het algemeen beginsel van de richtlijn, is gewijzigd om redenen van duidelijkheid. In de nieuwe formulering zijn het subject (de lidstaten), de verplichting (de voorwaarden van de hoofdstukken III en IV toepassen) en het voorwerp (documenten die in het bezit zijn van openbare lichamen en waarvan het hergebruik is toegestaan) genoemd. Anderzijds is in de nieuwe formulering de verwijzing naar commerciële of niet commerciële doelstellingen van hergebruik weggelaten en naar artikel 2, lid 4, van het gemeenschappelijk standpunt overgebracht.

5. In artikel 4, lid 2, van het gemeenschappelijk standpunt zijn de behandelingstermijnen nader uitgewerkt van verzoeken om hergebruik wanneer er in de lidstaten geen termijnen of andere regels voor de verstrekking van documenten vastgesteld zijn. Om een tijdige verstrekking van documenten te waarborgen, is voorzien in een termijn van twintig werkdagen, die voor uitgebreide of ingewikkelde verzoeken met 20 werkdagen kan worden verlengd.

6. In artikel 6 betreffende de tarifering wijzigde de Raad de formulering. Er is een verwijzing naar boekhoudkundige beginselen toegevoegd, teneinde rekening te houden met de praktijk van openbare lichamen om investeringen over meerdere jaren af te schrijven. Ook overweging 14 is op dat punt verduidelijkt. In artikel 7 van het gemeenschappelijk standpunt is de transparantie vergroot door in de formulering de eis op te nemen dat openbare lichamen niet alleen de toepasselijke voorwaarden en standaardvergoedingen voor hergebruik moeten aangeven maar ook de factoren waarmee rekening is gehouden bij de berekening van vergoedingen voor atypische gevallen.

7. Openbare lichamen kunnen toestemming geven voor het onvoorwaardelijk hergebruik van documenten of kunnen voorwaarden opleggen, indien nodig door middel van een licentie. Om met de verschillende mogelijkheden rekening te houden, wijzigde de Raad de formulering van artikel 8 in zijn gemeenschappelijk standpunt en verduidelijkte hij de tekst van overweging 16. Nu worden met het artikel alle openbare lichamen ertoe aangespoord gebruik te maken van standaardlicenties.

8. Wat exclusiviteitsregelingen betreft voegde de Raad aan artikel 10 een nieuwe lid toe, waarin de situatie van bestaande exclusiviteitsregelingen wordt verduidelijkt. Met het nieuwe lid wordt een termijn voor de beëindiging van de regelingen vastgesteld, teneinde hen binnen het toepassingsbereik en de doelstellingen van de richtlijn te brengen.

9. In artikel 12 specificeert de Raad het doel van de evaluatie, teneinde de baten die ervan verwacht worden volledig te kunnen bestuderen.

De mate waarin het hergebruik van overheidsdocumenten toeneemt, waaronder officiële teksten van wetgevende en administratieve aard, de gevolgen van de tariferingsbeginselen en de verdere mogelijkheden om de goede werking van de interne markt en de ontwikkeling van de inhoudsindustrie te bevorderen, zijn expliciet vermeld.

IV. AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

1. Door de Commissie aanvaarde en door het Raad overgenomen amendementen

— Amendement 3 is verwerkt in overweging 4 van het gemeenschappelijk standpunt, met uitzondering van het voorstel om de verwijzing naar informatie over bedrijven te schrappen.

— De Raad was van oordeel dat in de eerste zin al rekening is gehouden met de wijziging die het Parlement in amendement 4 voor overweging 6 voorstelt.

— Amendement 34 is opgenomen in overweging 14 van het gemeenschappelijk standpunt, voorzover het in overeenstemming is met de tekst van artikel 6. De vervanging van „document" door „informatie" is evenwel niet aanvaard (zie eerste streepje van punt 2 van dit deel).

— De Raad nam het laatste deel van amendement 10 in overweging 9 van zijn gemeenschappelijk standpunt over, zij het in een licht gewijzigde vorm. Het eerste deel van het amendement kon evenwel niet aanvaard worden, aangezien het eerder de toegang dan het hergebruik betreft.

— De eerste in amendement 12 voorgestelde tekstwijziging is door de Raad overgenomen. De rest van het amendement werd niet dienstig geacht aangezien daarin naar de toegang wordt verwezen.

— De belangrijkste punten van amendement 14 zijn verwerkt in artikel 1, lid 2, onder c), van het gemeenschappelijk standpunt.

— De Raad verwerkte amendement 26 in lid 2 van artikel 9 van het gemeenschappelijk standpunt, met uitzondering van de vervanging van „document" door informatie.

— De Raad aanvaardde het principe van amendement 32, met name de verduidelijking van de evaluatiebepaling in artikel 12, lid 2, maar verkoos een andere formulering. Voorts werd het deel van het amendement waarmee in een artikel naar een overweging wordt verwezen, niet passend geacht.

2. **Door de Commissie aanvaarde maar niet door het Raad overgenomen amendementen van het Europees Parlement**

— De Raad nam de amendementen 1, 27 en 28 niet over omdat hij het begrip „informatie" te ruim vindt en omdat de term „document" beter het essentiële opzet van de richtlijn verwoordt en duidelijker is ten aanzien van haar uitvoering. Andere amendementen van het Europees Parlement die betrekking hadden op dezelfde wijzigingen, werden evenmin overgenomen.

— De Raad nam de amendementen 7 en 8, die de Commissie slechts ten dele had aanvaard, niet over. Volgens de Raad gaan deze amendementen verder dan het toepassingsgebied van de richtlijn, zowel wat betreft de verwijzingen naar systemen voor het vergaren van informatie als de presentatie van informatie.

— De Raad vond het wijzigingsvoorstel van amendement 13 voor artikel 1, lid 2, onder d), niet nodig aangezien hij de term „in het bezit van" gedefinieerd heeft in overweging 11 van het gemeenschappelijk standpunt.

— De Raad kon de in amendement 20 voorgestelde toevoeging aan artikel 5, lid 1, niet overnemen aangezien die te vaag was en problemen bij de omzetting van de richtlijn zou kunnen veroorzaken.

— De eerste voorgestelde tekstwijziging in amendement 21 is verwerkt in artikel 4, lid 3, van het gemeenschappelijk standpunt, met dien verstande dat de formulering is gewijzigd. Het tweede tekstvoorstel van dit amendement kon de Raad evenwel niet overnemen. Hij vond het niet passend om in een openbaar orgaan uit te gaan van vermoedelijke gevallen van „kwade trouw" en was van oordeel dat het moeilijk zou zijn om mogelijke gevallen van „kwade trouw" te bewijzen.

— De Raad achtte het niet nodig om het recht een herziening van de vergoeding te vragen (amendement 24) nader uit te werken, aangezien dit de beginselen van artikel 6 zou aantasten. Dat maakt de verplichtingen van artikel 6 daarom niet minder verbindend. Dit strookt met andere bepalingen van het gemeenschappelijk standpunt waarin evenmin specifieke verwijzingen naar beroepsmogelijkheden zijn opgenomen.

— De Raad vond amendement 31 geen geschikte toevoeging. Toch zijn de belangrijkste punten van het eerste deel van het amendement in overweging 15 verwerkt. Over de kernpunten van het tweede deel van het amendement is het aan de lidstaten zelf om besluiten te nemen.

3. **Door de Commissie noch de Raad overgenomen amendementen van het Europees Parlement**

— De amendementen 2, 15 en 17 werden niet overgenomen aangezien zij betrekking hebben tot kwesties inzake toegang en de transparantie daarvan ten aanzien van de burgers in het algemeen, terwijl de richtlijn betrekking heeft op het hergebruik van documenten. De Raad was van oordeel dat de verwijzing naar „langs elektronische weg" in amendement 17 al door artikel 5, lid 1, van het gemeenschappelijk standpunt bestreken wordt.

— Amendement 30, dat aan artikel 9 van het oorspronkelijke voorstel een wettelijke verplichting om hergebruik aan te moedigen zou hebben toegevoegd, is niet overgenomen, omdat het veel te vaag was met betrekking tot de omzetting en de uitvoering. Het in dit punt opgenomen beginsel is overgenomen in de laatste twee zinnen van overweging 9 in het gemeenschappelijk standpunt.

— De Raad nam amendement 33 niet over omdat hij vindt dat aan de belangrijkste bezwaren van het Europees Parlement op dit gebied al is tegemoetgekomen, met name in de artikelen 6 en 7 van het gemeenschappelijk standpunt.